

**Бережіть себе та своїх
близьких!**

**Навчально-методичний центр
цивільного захисту та безпеки
життєдіяльності
Кіровоградської області**

**ЯК НЕ СТАТИ ЖЕРТВОЮ
ІНТЕРНЕТ - ШАХРАЇВ В
УМОВАХ ВІЙНИ**

м. Кропивницький

Наша адреса:

Україна, 25009, Кіровоградська обл.,
місто Кропивницький, вул.Глинки,
будинок 2
тел. 0522 330 015
e-mail: nmc.kirovohrad@dsns.gov.ua
сайт: www.kr.dsns.gov.ua
ми у Facebook:

Збір коштів для військових - одна з найпопулярніших схем серед шахраїв, де вони під виглядом волонтерів збирають гроші на якісну амуніцію, лікування чи інші необхідні для військових речі. Проте, такі псевдоволонтери привласнюють усі донати собі. Схема роботи шахраїв досить проста - в інтернеті розміщується оголошення щодо продажу товарів, які користуються попитом. Посилаючись на небезпеку, зловмисник намагається витягнути передоплату, після отримання якої зникає.

Ще одна схема злочинів, які здобули поширення з початком воєнних дій - **діяльність фейкових благодійних та волонтерських організацій**. Під виглядом збору грошей на благодійність аферисти створюють фіктивні сайти, сторінки в соціальних мережах, канали в телеграм та привласнюють кошти громадян. Для своєї шахрайської діяльності зловмисники створюють фейкові сторінки в соціальних мережах, де розміщують справжні дописи про збір грошей, однак в оголошеннях змінюють банківські реквізити на власні.

Повідомлення про евакуаційний рейс за умови передплати

У таких випадках необхідно перевіряти інформацію про евакуаційні рейси, гуманітарні коридори тільки на офіційних ресурсах та якщо можливо, обирати післяплату евакуаційних перевезень.

ПАМ'ЯТАЙТЕ! Евакуаційні рейси з небезпечних районів організовує держава і вони безкоштовні. Крім того, багато небайдужих людей власним транспортом вивозять тих, хто цього потребує. Зазвичай вони гуртуються в тематичних спільнотах у соціальних мережах і передоплати не беруть.

Якщо ж все ж доведеться щось сплатити за послугу, наприклад, відшкодувати пальне, то тільки по факту, коли людину вивезуть. Подібна пропозиція навряд чи злякає чесну людину, якщо так, то варто замислитися.

Ваші рідні безвісти зникли або потрапили у полон.

Зросла кількість випадків шахрайських схем щодо повернення військовополонених, пов'язаних із родичами військовополонених. Невідомі телефонують близьким українських військовополонених і пропонують нібито свою допомогу. За це шахраї вимагають окрему плату і їхні розцінки залежать від емоційного стану людей. Так, Служба безпеки України встановила, що серед послуг, зокрема, є

- фейкова телефонна розмова з людиною, яка в полоні — від 10 до 50 тисяч гривень;
- фейкове повернення із полону — від 50 до 200 тисяч гривень;
- фейкове повернення тіла загиблого — близько 10 тисяч гривень.

Організатори і співники таких схем перебувають і на тимчасово окупованих територіях України, і на підконтрольних.

Рекомендації, як не натрапити на подібних шахраїв:

- Не надавайте інформацію про полонених і власні персональні дані нікому, окрім державних органів.
- Якщо до вас звернулись потенційні люди - зателефонувати до Об'єднаного центру з пошуку та звільнення полонених або зверніться до найближчої військової адміністрації чи правоохоронців; повідомляти за номером 0800 501 482.
- Найголовніша порада, якщо ви все-таки стали жертвою шахраїв або вас намагалися ошукати – не зволікайте і обов'язково звертайтеся до поліції за місцем проживання. Також ви можете направляти свої звернення на електронну скриньку Сервісної служби кіберполіції: callcenter@cyberpolice.gov.ua.

- Щодо послуг перевезення – з регіонів, в яких йдуть активні бойові дії організовано безкоштовні евакуаційні потяги до західної України. Крім того, існує безліч волонтерів, які здійснюють безкоштовне вивезення мирного населення автобусами, в тому числі за кордон..
- Якщо ви все-таки вирішили скористатися послугами платних перевезень - намагайтеся купувати квитки та бронювати місця в офіційних перевізників та не надавати передоплату. Обов'язково перевіряйте репутацію перевізника шляхом пошуку відгуків.

При пошуку житла радимо звертатися до знайомих, які вже проживають в місті, де знаходиться квартира чи приватний будинок. Якщо таких знайомих немає - обов'язково просіть додаткові детальні фото приміщення. Можете також вдаватися до хитрості, пообіцяйте відправити передплату на рахунок через годину і попросіть бронь житла, а в цей час спробуйте подзвонити власнику з іншого номера та домовитись про оренду на ті самі дати. Якщо ваш співрозмовник не повідомить вам про те, що житло вже заброньовано - перед вами шахрай.

Щодо внесків на адресу благодійних фондів чи волонтерів, перш за все перевіряйте історію цих організацій. Вам необхідно перевірити: чи надають вони звіти про свою минулу діяльність, чи є в них офіційний сайт або хоча б сторінка в соціальних мережах, чи відповідають банківські реквізити, які вам надали тим, які розміщено на офіційному сайті?

При купівлі будь-яких товарів в мережі інтернет, в тому числі для армії, намагайтеся не відправляти передоплату, просіть відправки товарів накладним платежем. Також приділяйте увагу вивченню репутації продавця.